

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

De heer A.A. Loonstein
Postbus 71297
1008 BG Amsterdam

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
WOB@minaz.nl

Onze referentie
4254068

Datum 21 februari 2022
Betreft Besluit op WOB-verzoek over de veiligheidssituatie in Afghanistan

Geachte heer Loonstein,

In uw brief van 30 augustus 2021, ontvangen op 31 augustus 2021, heeft u mede namens de besloten vennootschap GS Magenta B.V., ook handelend onder de naam "GeenStijl", met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) om informatie verzocht over kortgezegd correspondentie inzake de veiligheidssituatie in Afghanistan in de periode 1 januari 2021 tot en met 30 augustus 2021. Eenzelfde Wob-verzoek heeft u ingediend bij de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Defensie en de minister van Justitie en Veiligheid. De minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Defensie en de minister van Justitie en Veiligheid zullen beslissen over de openbaarheid van de informatie die onder hen berust.

U verzoekt om documenten berustende bij mijn ministerie, die is uitgewisseld met (niet limitatief samengevat) andere Nederlandse ministeries en/of andere Nederlandse overheidsorganen, de Nederlandse ambassade en derden waaronder andere landen en lokale (overheids)organisaties in Afghanistan die zien op de veiligheidssituatie ter plaatse en omgeving, de veiligheidssituatie van de Nederlandse ambassade en de evacuatie en/of situatie van de Nederlandse ambassade in Kabul en/of haar personeel.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob.

Inventarisatie van de documenten

Op basis van uw verzoek heb ik documenten aangetroffen die vallen onder de reikwijdte van uw verzoek. Ik heb in het documentmanagementsysteem gezocht naar relevante documenten. Daarnaast heb ik de betrokken medewerkers van het ministerie van Algemene Zaken gevraagd om documenten die betrekking hebben op uw verzoek te inventariseren. In het onderstaande ga ik in op de documenten die zijn aangetroffen.

A) Documenten die zijn opgesteld door een ander ministerie of niet vallen onder de reikwijdte van het verzoek

Het merendeel van de documenten die zijn aangetroffen bij het ministerie van Algemene Zaken betreffen documenten die zijn opgesteld door een ander ministerie, zoals het ministerie van Buitenlandse Zaken, het ministerie van Defensie of het ministerie van Justitie en Veiligheid. Er is afgesproken dat ieder ministerie besluit over de stukken die zijn opgesteld door het eigen ministerie. Deze stukken zijn niet meegenomen in de inventarisatie van documenten die bij het ministerie van Algemene Zaken berusten. Omdat u eveneens een verzoek om informatie hebt ingediend bij genoemde departementen zie ik af van het doorsturen van uw Wob-verzoek.

Er zijn diverse brieven afkomstig van burgers of een juridisch vertegenwoordiger aangetroffen, die primair betrekking hebben op de persoonlijke situatie van (groepen van) personen, en daarmee niet vallen onder de reikwijdte van uw verzoek.

B) Notulen en geannoteerde agenda's van de ministerraad

Op verschillende momenten is de veiligheidssituatie in Afghanistan aan de orde geweest in de ministerraad. In de notulen van de ministerraad is een weergave gegeven van de veiligheidssituatie in Afghanistan. Ten behoeve van de ministerraad worden geannoteerde agenda's opgesteld.

C) WhatsApp berichten

Er zijn WhatsApp berichten gewisseld tussen een medewerker van Algemene Zaken en een medewerker van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

D) Stukken ten behoeve van internationale contacten

Er zijn stukken aangetroffen ter voorbereiding van internationale contacten met diverse vertegenwoordigers van andere landen:

- Gespreksnotitie videogesprek Solberg 4 februari 2021
- Gespreksnotitie telefoongesprek Morrison 27 mei 2021
- Gespreksnotitie Stoltenberg 2 juni 2021
- Gespreksnotitie gesprek Merkel 23 augustus 2021
- Notitie bezoek Parijs 31 augustus 2021
- Gespreksnotitie telefoongesprek Johnson 3 september 2021
- Gespreksnotitie telefoongesprek Stoltenberg 3 september 2021

E) E-mailberichten

Er is diverse e-mailcorrespondentie aangetroffen tussen medewerkers van mijn ministerie, en tussen medewerkers van mijn ministerie en andere ministeries.

F) Overige berichten en documenten, waaronder persberichten en spreekpunten

Besluit

Ik besluit aan uw verzoek gedeeltelijk tegemoet te komen en de in de bijlage bij dit besluit opgenomen stukken openbaar te maken.

Er doet zich een aantal uitzonderingsgronden en beperkingen voor zoals genoemd in de Wob, die een beperkte kennisname van hetgeen in de documenten is opgenomen, rechtvaardigen. Sommige documenten worden, omdat na toepassing van bovenstaande weigeringsgronden geen zelfstandig leesbare informatie meer overblijft, integraal geweigerd.

Voor de motivering verwijs ik naar mijn overwegingen in de navolgende alinea's van dit besluit.

Overwegingen

De aangetroffen notulen van de ministerraad besluit ik niet openbaar te maken met een beroep op de artikelen 10, tweede lid, onder g, en 11 van de Wob. Hetzelfde geldt ten aanzien van informatie die betrekking heeft op observaties van hetgeen gewisseld is in de Ministerraad en in BWO's. Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Voor de ministerraad geldt dat een vrije en onbelemmerde uitwisseling van argumenten van wezenlijk belang is voor het goed kunnen uitvoeren van de werkzaamheden. Openbaarmaking van de verslagen van de ministerraad zou tot een onevenredige benadeling leiden, omdat aannemelijk is dat openbaarmaking de open en ongedwongen beraadslaging zal belemmeren. Voor het functioneren van de ministerraad is geheimhouding van hetgeen ter vergadering wordt besproken essentieel, zowel vanwege de eenheid van het regerings- en kabinetsbeleid alsook om te verzekeren dat binnen het kabinet in alle vrijheid van gedachten kan worden gewisseld.

Gelet op het voorgaande zou openbaarmaking van de verslagen ook in strijd zijn met de in artikel 45 van de Grondwet opgenomen taak van de ministerraad om de eenheid van het beleid te bevorderen en de in artikel 26, eerste lid, van het Reglement van Orde van de ministerraad opgenomen geheimhoudingsverplichting. Bij mijn afweging om de notulen van de ministerraad niet openbaar te maken heb ik, gelet op het belang van het goed kunnen functioneren van de ministerraad een groter gewicht toegekend aan het voorkomen van bovengenoemde onevenredige benadeling van de ministerraad, dan aan het algemene belang dat is gediend met openbaarmaking van de gevraagde informatie.

Dat de notulen van de ministerraad niet openbaar zijn, wordt ondersteund door uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS).

In de uitspraken van 25 oktober 2017 en 16 januari 2019 stond de vraag centraal of de minister terecht had geweigerd verslagen van commissies uit de ministerraad respectievelijk de ministerraad zelf, openbaar te maken.

Uitspraak 25 oktober 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:2883)

In de zaak die heeft geleid tot de uitspraak van 25 oktober 2017 berustte de weigering van de minister de verslagen van de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing openbaar te maken primair op artikel 10, tweede lid, onder g, Wob. De minister had daarvoor verwezen naar het uiteengezette kader op grond waarvan verslagen van de ministerraad, de onderraden en de commissies geheim zijn en de noodzaak dat die verslagen ook geheim blijven (zie rov. 16 van de uitspraak voor een samenvatting van het standpunt van de minister). De ABRS was met de minister van oordeel dat de openbaarmaking van de verslagen op grond van artikel 10, tweede lid, onder g, Wob mocht worden geweigerd. De afdeling stelt in punt 17.1 van de uitspraak het volgende:

'[...] Gegeven het geldende geheimhoudingsregime, de opdracht om de eenheid van het regeringsbeleid te bevorderen en de gevoelige aard van de onderwerpen die binnen de MCCb worden besproken, heeft de minister het belang om onevenredige benadeling te voorkomen zwaarder mogen laten wegen dan het belang dat is gemoeid met openbaarmaking. [...]

Uitspraak 16 januari 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:100)

In de uitspraak van 16 januari 2019 kwam de ABRS eveneens tot de conclusie dat verslagen van de ministerraad niet openbaar zijn, ook niet in geobjectiverde vorm. Zo oordeelt de ABRS als volgt:

[...]De Afdeling volgt de minister dan ook in zijn standpunt dat openbaarmaking van de geobjectiverde verslagen van de ministerraad er toe leidt dat het goed functioneren van de ministerraad in het gedrang komt. Het is aannemelijk dat openbaarmaking ertoe leidt dat deelnemers aan de ministerraad in de toekomst terughoudender zullen zijn met hetgeen zij in die vergaderingen bespreken. De overheid heeft er belang bij dat de deelnemers aan de ministerraad vrijelijk en in vertrouwen kunnen spreken en vrijelijk kunnen bepalen wat zij aan de orde stellen. Dit belang zou door openbaarmaking onevenredig worden benadeeld. Dat het in dit geval gaat om verslagen die worden aangeduid als "geobjectiverde verslagen" maakt het voorgaande niet anders, omdat ook deze verslagen gedetailleerd inzicht verschaffen in hetgeen in de ministerraad is besproken. Er bestaat geen aanleiding ten aanzien van de laatste zin van het verslag een andere benadering te volgen.

Gegeven het geldende geheimhoudingsregime, de opdracht om de eenheid van het regeringsbeleid te bevorderen en de gevoelige aard van de onderwerpen die binnen de ministerraad worden besproken, heeft de minister ten aanzien van de volledige verslagen het belang om onevenredige benadeling te voorkomen dan ook zwaarder mogen laten wegen dan het belang dat is gemoeid met openbaarmaking. [...].

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in het geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen

informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "*documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad*" onder meer moet worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Voornoemde beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen, omdat een ongehinderde bijdrage aan de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De notulen van de ministerraad zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen (zie hiervoor ook de uitspraak van de ABRS van 17 februari 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BL4132). Gelet op het hiervoor genoemde belang voor de ministerraad om vrij en onbelemmerd argumenten uit te wisselen, het geldende geheimhoudingsregime en de opdracht om de eenheid van het regeringsbeleid te bevorderen, wordt geen informatie verstrekt over de in de notulen van de ministerraad opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten, internationale organisaties en de Taliban. Er zijn diverse documenten aangetroffen ten behoeve van gesprekken met vertegenwoordigers van andere landen. Openbaarmaking van documenten kan de relatie met de betrokken landen schaden. Het is van belang dat op vertrouwelijke basis gesproken kan worden met vertegenwoordigers van andere landen. Ik voorzie dat bij het verschaffen van deze informatie het internationale contact op bepaalde punten gecompliceerder wordt met als gevolg dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen of het voeren van bilateraal overleg voortaan moeizamer zal gaan. Ik ben van oordeel dat het belang van de internationale betrekkingen zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Met een beroep op artikel 10, tweede lid, onder a, van de Wob besluit ik deze informatie niet openbaar te maken.

Op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wob blijft het verstrekken van informatie achterwege voor zover dit de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden. Bij de toepassing van de Wob wordt de veiligheid van personen ook gerekend tot de veiligheid van de Staat. Naar mijn oordeel kan openbaarmaking van (bepaalde passages uit de) documenten de veiligheid van de Staat in gevaar brengen.

Kabinet Minister-President

Datum

21 februari 2022

Onze referentie

4254068

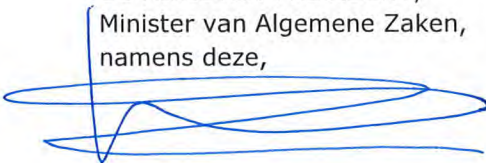
Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In de documenten staan persoonsgegevens. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit de openbaar te maken documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het openbaar maken van namen van de ambtenaren betreft. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Wijze van openbaarmaking

Dit besluit zal ik geanonimiseerd publiceren op www.rijksoverheid.nl.

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,
namens deze,

Mr. M. Hordijk

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekend gemaakt hiertegen schriftelijk bezwaar maken, onder vermelding van de gronden, bij de secretaris-generaal van het ministerie van Algemene Zaken.